

Iryna Davydenko
*Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Head of the Department of Tourism and Hotel and Restaurant Business
Odessa National Economic University*

Давиденко І.В.
*к.е.н., доцент, завідувачка кафедри туристичного
та готельно-ресторанного бізнесу
Одеського національного економічного університету*

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-295-1-34>

PRACTICE-ORIENTED LEARNING AS A PREREQUISITE FOR MODERN TRAINING OF STUDENTS

ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА СУЧАСНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Практико-орієнтоване навчання здобувачів освіти – це сучасний світовий освітній тренд, засіб формування професійних компетентностей фахівців всіх освітніх рівнів за різними напрямками освіти. Застосування в освітньому процесі практико-орієнтованих технологій змінює акцент у навчанні, скеровує здобувачів освіти на інтелектуальний розвиток за рахунок зменшення частки репродуктивної діяльності. Також, слід зазначити, що перехід до практико-орієнтованих технологій навчання підвищує вимоги до навичок і вмінь випускників навчальних закладів [1, с. 64].

Основна мета практико-орієнтованого підходу в освіті – побудувати оптимальну модель (технологію), що поєднує застосування теоретичних знань у вирішенні практичних питань, пов'язаних із формуванням професійних компетенцій фахівця. Можна сказати, що практико-орієнтований підхід передбачає опанування традиційних фундаментальних наук у поєднанні з прикладними дисциплінами. При реалізації даного підходу досить доцільним є застосування у навчальному процесі методу проектів та розробка комбінованих завдань з практичним змістом (практико-орієнтовані задачі). Такі комбіновані практико-орієнтовані завдання передбачають міждисциплінарний характер [2, с. 467]. Тобто, для розв'язання таких завдань або розробки певного проекту необхідно використати знання, отримані при вивченні різних освітніх компонентів, що мотивує навчально-пізнавальну діяльність здобувачів освіти, підвищує їх зацікавленість та здійснюється цілеспрямоване формування індивідуальних освітніх траєкторій. Такі комплексні практико-орієнтовані завдання можуть стати частиною будь-якого модуля навчання та їх використання сприятиме посиленню практичної орієнтації здобувачів освіти й розвитку їх критичного мислення. Особливо доцільним використання таких завдань є в умовах дистанційного навчання, яке, за різних обставин, домінує в Україні в останні роки.

Необхідно зазначити, що в рамках загальноєвропейського освітнього простору головною метою освіти є розвиток загальних і професійних компетенцій фахівця діяти в різних проблемних ситуаціях, використовуючи отримані знання, уміння і навички, сукупність яких і формує практичні результати підготовки здобувачів освіти до самостійної професійної діяльності. Підкреслимо той факт, що в деяких країнах, наприклад, у Великобританії поширення отримав функціональний підхід до трактування результатів навчання, що проявляється в прагненні до більшої цілісності шляхом інтеграції знань, цінностей і навичок, притаманних вже

сформованим професіоналам. Тобто, в умовах реалізації механізмів практико-орієнтованого навчання акцент робиться на підготовці висококваліфікованих кадрів, які б продемонстрували свої знання на практиці. Розповсюдженою є думка, що лише практичні вміння та навички сприяють становленню висококваліфікованого фахівця. Наприклад, у США освіта є практико-орієнтованою, при цьому для кожного здобувача створюється індивідуальна програма, за якою він розвиває та вдосконалює свої професійні навички та компетенції. У сучасних системах вищої освіти передбачається розширення профілю практико-орієнтованої підготовки здобувачів, перегляд програм навчання в прикладних галузях знань.

При використанні практико-орієнтованих технологій здобувачі освіти здійснюють цілепокладання, прогнозування, планування, рефлексію. Кожна дія здобувача освіти спрямована на досягнення індивідуальних чи групових цілей.

Розвиток практико-орієнтованого навчання повинен здійснюватися за умови дотримання наступних принципів: науковості; доцільності; системності; доступності; відповідно до запитів держави та суспільства.

У процесі підготовки здобувачі освіти реалізуються різні практико-орієнтовані заходи, серед яких: семінари, наукові конференції, професійні конкурси, вебінари, на яких студенти можуть обмінюватися досвідом та отримувати консультації у провідних фахівців у конкретній галузі.

Для перевірки впливу практико-орієнтованого навчання на формування професійної компетентності здобувачів освіти можна виділити три основні компоненти: мотиваційну, когнітивну, діяльнісну. Сутність вказаних компонент наведено у таблиці 1.

Таблиця 1

Компоненти професійної компетентності здобувачів освіти

Компонента	Характеристика
Мотиваційна	Відображає наявність у здобувача освітнього та професійного інтересів, сформовані світоглядні настанови, прагнення до саморозвитку та професійного самовдосконалення
Когнітивна	Відображає володіння здобувачем освіти необхідними знаннями, вміннями та навичками, достатніми для оперативного вирішення професійних завдань, знання, інтелектуальний розвиток здобувача, його здатність застосовувати отриманий досвід на практиці, участь у різноманітних професійних конкурсах, олімпіадах, конференціях
Діяльнісна	Здатність здобувача освіти виконувати різні види діяльності, творчий підхід до вирішення професійних завдань, здатність до рефлексії, коригування власної діяльності для досягнення кращих результатів, уміння критично оцінювати ситуацію

Джерело: сформовано автором

Важливою характеристикою практико-орієнтованого навчання є вмотивованість навчально-пізнавальної діяльності, метою якої є формування у майбутніх фахівців готовності до професійної діяльності на компетентнісному рівні. Крім того, як система, практико-орієнтована освіта складається з безлічі підсистем, включає дії та операції, сприяє максимальному зближенню навчальної та професійної діяльності.

Практико-орієнтовані технології навчання сприяють перетворенню освітнього процесу в пізнавальну творчу задачу. Відомо, що в такому випадку зростає якість передачі корисної професійної інформації здобувачам освіти, зацікавленість в навчанні збільшується, підвищується рівень засвоєння. Також, слід зазначити, що застосовуючи практико-орієнтовані технології навчання, необхідно переглядати й традиційні методи контролю й оцінки якості навчання здобувачів освіти. Саме тому,

на наш погляд, рейтинговий контроль є невід'ємною складовою організації сучасної освітньої діяльності, Саме рейтинговий контроль можна розглядати як один із найважливіших інструментів, що представляє собою інтегровану оцінку результатів всіх видів навчальної діяльності здобувача освіти.

Підсумовуючи вище викладене, зазначимо, що організація практико-орієнтованого навчання дозволяє створити максимально сприятливі умови для розвитку самостійності здобувачів освіти, активізації їхньої творчої позиції та формування компетенцій. Практико-орієнтоване навчання повинно передбачати засвоєння освітньої програми не тільки в аудиторії, а в реальних умовах, формування у здобувачів освіти професійних компетенцій за рахунок виконання ними реальних практичних завдань у навчальний час, а також практичну діяльність з обраного профілю за участю професіоналів-практиків.

Література:

1. Горбенко Г.В. Практико-орієнтоване навчання у підготовці бакалаврів реклами і зв'язків з громадськістю. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. 2015. Вип. 4 (45). С. 64-69.
2. Петренко Л.М. Практико-орієнтований підхід до формування змісту підвищення кваліфікації педагогів за дистанційною формою. *Методичні засади підвищення кваліфікації педагогічних працівників системи професійної освіти* : збірник матеріалів Всеукраїнської Інтернет-конференції. Хмельницький. 2016. С. 465-469.